

ЛЕКЦІЇ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Хоча в сучасному світі самостійний пошук та аналіз інформації є однією з компетентностей, яку повинен набути студент у результаті навчання, та і викладач зараз не є єдиним носієм необхідної інформації, лекція, проведена у синхронному режимі з використанням дистанційних технологій, допомагає вибудовувати траєкторію навчання студента, організовує та стимулює студента навчатися в одному темпі.

При підготовці та проведенні онлайн-лекції виникає ряд відмінностей від аудиторної лекції. Змішане навчання не може бути новою упаковкою для старої методичної системи, а вимагає нових методів викладання.

Лекцію можна розбити на такі етапи: підготовчий, етап подання інформації (пояснення) та етап узагальнення і рефлексії.

Підготовчий етап – це етап активізації пізнавальної діяльності студентів, повторення пройденого матеріалу, актуалізація знань, на які спирається вивчення нового матеріалу, тощо. Це ті моменти, які під час аудиторної лекції викладач виконує навіть не замислюючись. Навіть появу викладача в аудиторії студенти вже сприймають, як знак до того, що зараз почнеться робота. Але якщо під час конференції в Zoom викладач пропустить підготовчий етап, натомість одразу почне пояснювати нову тему, це призведе до того, що перед монітором комп'ютера або екрана телефона студенту буде важко переключитися на роль активного слухача і він не буде готовий сприймати подальшу інформацію. Тому підготовчий етап при проведенні лекцій з використанням дистанційних технологій є важливим і пропускати його не варто.

Етап подання інформації, пояснення при проведенні лекцій в онлайн-режимі, мабуть, найбільше підлягає корекції у порівнянні з лекцією в аудиторії. Викладачу, можливо, потрібно переглянути структуру курсу. Не потрібно намагатися на етапі подання інформації розказати увесь матеріал за темою. Потрібно давати можливість студентам розвивати навички активного навчання. Важливо при цьому надати студентам чіткі інструкції, організувати їхню роботу з тем, які вони повинні опанувати самостійно. При проведенні лекцій з усіх дисциплін варто також враховувати, що інформація краще сприймається, запам'ятовується при використанні технік візуалізації матеріалу: презентацій, схем, інтелектуальних карт тощо. Для викладачів вищої математики завдання ускладнюється ще й тим, що потрібно подати студентам математичні формули, приклади, а під час проведення лекції, наприклад, як конференції в Zoom, не дуже зручно писати на дошці матеріал, або це вимагає наявності додаткових технічних пристроїв. Не можна виводити на екран просто сторінку з конспекту, це

буде «мертвий екран» презентації і увага студентів не буде зосереджена на інформації, яку буде так подано.

Не бажано пропускати етап узагальнення і рефлексії. Разом зі студентами потрібно систематизувати розглянутий матеріал. Цей етап проводять не з метою оцінювання, а з метою підвищення ефективності засвоєння інформації. Можна використовувати різні інструменти, наприклад, провести опитування в чаті конференції в Zoom.

Всі перелічені моменти підготовки і проведення лекції у синхронному режимі з використанням дистанційних технологій вимагають від викладача більше часу для підготовки до їх проведення. Взагалі, запровадження змішаного навчання потребує від усіх учасників навчального процесу опанування нових методів та інструментів.

*В. В. Кулешов, К. В. Крячко,
О. М. Огар, Г. В. Шаповал*

ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАЛІЗНИЧНІ СТАНЦІЇ ТА ВУЗЛИ»

Вдосконалення навчального процесу пов'язане з використанням дистанційних освітніх технологій. Вони є одними із головних навчально-методичних аспектів інтеграції системи вищої освіти України до європейського освітнього простору.

В минулому навчальному році (з вересня до березня) викладання дисципліни «Залізничні станції та вузли» зі студентами денної скороченої форми навчання в університеті відбувалося за змішаною формою навчання.

З березня по серпень 2019/2020 навчального року освітній процес для студентів всіх форм здобуття вищої освіти відбувався повністю у дистанційному режимі з використанням електронної пошти, Google-класів, платформи Zoom та системи електронного навчання і тестування Moodle.

В нових умовах актуальним завданням є розробка і використання при вивченні дисципліни «Залізничні станції та вузли» гіпертекстових і мультимедійних освітніх технологій, які можуть використовуватися як для навчання, так і для самопідготовки студентів.

Використання дистанційних освітніх технологій як засобу навчання відкриває такі дидактичні можливості:

- формування науковості навчання;
- інтенсифікація процесу навчання;
- здійснення активних методів навчання;
- сприяння мотиваційній стороні навчання;